

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA POLITICĂ

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Director: C. G. DISSESCU

Prim-Redactor: SILIU RĂDULESCU

Consilier la Curtea de apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RADULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

Tabla de materii pe anul 1928 a apărut și se trimite abonabilor cari au achitat abonamentul, fără altă plată suplimentară.

Andrei Rădulescu. — Note privitoare la unificarea legislativă în Italia și la noi.

Jurisprudența Română. — Inalta Curte de Casație și Justiție, s. II. — Interogatoriul inculpatului. — Dacă e obligatoriu. — Cul-pabilitate. — Aprecierea împrejurărilor. — Atribut suveran.

(Mihail Cumpănașu cu Minist. Public).

Curtea de Apel Iași, s. II. — Obligație alimentară. — Datoria părinților față de copii. — Raportul copiilor față de părinți.

(Meer Gross cu Iosef Gross).

Tribunalul Ilfov, S. I com. — Societăți anonime. — Trecerea acțiunilor în mâinele unui singur acționar. — Dacă atrage dizolvarea societății.

(Soc. Banca Cerealiștilor cu Soc. Motocultura Română).

Jurisprudența Străină.

NOTE PRIVITOARE LA UNIFICAREA LEGISLATIVĂ ÎN ITALIA ȘI LA NOI

În comunicarea, pe care am făcut-o la 2 Iunie 1927 la Academia Română, despre „Unificarea legislativă” am expus pe larg necesitatea și urgența acestei unificări. Arătăm — între altele — neajunsurile care rezultă din diversitatea de legi pentru viața de toate zilele, în special pentru viața economică, cum și pentru consolidarea Statului și pentru întărirea unității su-fletești a neamului. Atrageam atenția că nu este îngăduit să lăsăm să se creadă și să se spună că Statul român, în forma actuală, este ceva provizoriu și că n'avem curajul să pășim la stabilirea unei situații juridice definitive în sens unitar.

Spuneam — apoi — că am așteptat destul și că părerea acelor care susțin că trebuie să unificăm legislația prin alcătuirea unor legi cu totul noi nu poate fi primită; ea înseamnă amânarea unificării pentru un timp destul de îndepărtat așa că această opinie, care pare la prima vedere acceptabilă, este un mijloc de a împiedica unificarea.

Am insistat asupra marelui greșeli ce se face de unii, care propun să luăm în întregime legile care trec de cele mai bune din alte State și să le introducem în toată țara, abandonând dreptul românesc.

Am arătat că nu e dovedită superioritatea legilor din noile teritorii față de cele din vechiul Regat și nici măcar a procedurii civile, care e așa de apreciată de admiratorii ei.

Acele legi au unele părți mai bune decât cele corespunzătoare din legile românești dar privite în totalitatea lor nu pot fi considerate superioare ace-

tora. Legile vechiului Regat nu sunt legi impuse de cotropitori ci legi pe care și le-au dat Românii cei liberi, legi care — chiar când au fost luate din alte părți — prin aplicarea îndelungată, prin complectări și modificări, prin cultura dezvoltată pe temeiul lor s'au naționalizat, sunt legi cu majoritatea izvoarelor latine și cu spirit latin, caracter neglijat deseori dar în timpul din urmă din ce în ce mai înțeles.

Pe aceste temeuri, dezvoltate în lucrarea citată, susțineam că „mijlocul cel mai potrivit pentru unificare este introducerea legislației din vechiul Regat și în noile teritorii”. Unele dispoziții însă nu mai corespund cerințelor vremii; o recunoaște oricine; ele trebuie modificate iar când în legile din noua provincie vom găsi dispoziții mai bune propuneam ca sau să le introducem în legea unitară a țării sau, în tot cazul, să le păstrăm acolo până când s'ar alcătui pentru acea materie texte mai bune pentru toată țara. Citam: situația femeii măritate, cărți funduare.

Sistemul acesta de unificare propuneam să fie aplicat, deocamdată, în Basarabia unde arătam că situația este mai favorabilă față de cea ce se făcuse până atunci și de împrejurările de acolo.

Cu extinderea legilor vechiului Regat în modul expus am înfăptui unificarea într'un timp scurt. *În urmă se pot întocmi reforme și legi cât mai perfecte pe îndelete, cu discuții cât de lungi.*

„Nu e îndoială, ziceam că e de preferat o legislație uniformă mai puțin bună dar realizată mai curând decât o legislație perfectă peste 30 de ani”.

După privirea problemei în întregime încheiam cu îndemnul ca juriștii, în loc de a fi pentru sau contra unificării, să nu se mărginească a cunoaște numai legile din anumite ținuturi ci să muncească tot mai mult, să facă cercetări comparative și să lucreze intens și grabnic pentru unificare, o datorie națională, care trebuie îndeplinită cât mai curând.

Ideia unificării căpăta dealminteri tot mai mulți partizani. Foarte mulți din acei, care în primii ani după unire aveau îndoeli, văzând neajunsurile provenite din întârziere, măreau numărul celor care au susținut dela început unificarea în modul arătat mai sus.

D-l Ministru de justiție Th. Cudalbu delegase, încă din Aprilie 1926, pe d-l C. Rătescu, Consilier la Casație și C. Climescu, Prim-Președinte al Curței de Apel din Chișinău, să facă cercetări asupra stărei de lucruri din Basarabia în vederea culegerii elementelor necesare pentru grăbirea unificării.

După depunerea unui raport foarte interesant a numit în Februarie 1927, o comisie, din care făceam parte cu d-nii Rătescu, Vespasian Erbiceanu și Cli-

mescu, spre a studia acel raport și a referi asupra modificărilor de introdus în legislația din Basarabia.

În acest timp, în care dam forma definitivă lucrării mele, am și întocmit — după dorința d-lui Ministru Cudalbu — un proiect de lege pentru extinderea legislației vechiului Regat în Basarabia.

Textele acestui proiect au fost introduse — după câte știu — în proiectul de modificare al legii de organizare judecătorească. Schimbarea guvernului a împiedicat însă votarea și credeam că extinderea va fi amânată iarăși pentru cine știe cât timp.

Noul Ministru, d-l Stelian Popescu, a îmbrățișat cu o deosebită căldură ideea unificării. Menținând comisia numită de fostul Ministru, a stăruit să se înlăturească unificarea, cel puțin în Basarabia.

În această comisie, la care a participat de mai multe ori și d-l C. Climescu, s'a reluat proiectul ce-l alcătuisem, i s'au adus câteva mici modificări și completări și, după un timp destul de scurt, a fost depus în Parlament, însoțit de o interesantă expunere de motive, în care pe lângă arătarea situației legislative anterioare din Basarabia și explicarea textelor propuse, s'a răspuns la unele obiecțiuni contra unificării.

Aci i s'au mai făcut câteva modificări, care cred că n'au fost totdeauna în spre binele textelor și mai ales al ideii unificării.

Grație înțelegerii însemnătății acestei opere și stăruinței deosebite a colaboratorilor s'a ajuns ca, dela 1 Iunie 1928, să avem înlăturată, aproape în întregime, unificarea în Basarabia, care s'a alipit astfel și mai mult de Patria-mumă.

În lucrarea mea spuneam că tendința spre unificare este generală; între alte țări menționam și Italia. Acolo există însă o concepție și un procedeu, care putea servi de argument pentru întârzierea unificării, argument invocat și la noi; anume se susținea că trebuie a se aștepta să se revizuiască legile Italiei îmbunătățindu-se conform cu spiritul vremii și apoi să se întindă în tot Regatul.

Cele înlăturate, acum de curând, în Italia — și despre care voiu vorbi aci — înlătură și acest argument.

Unificarea legislativă în noile teritorii, începută sub precedentele guverne, a fost continuată cu multă energie sub guvernul fascist, care a pus-o ca un punct capital în programul său. Era necontestat de altfel că unitatea Statului nu tolerează coexistența în hotarele sale a 2 sisteme de legislațiuni diferite.

Unificarea a început să se realizeze întâi pe terenul dreptului public, cum s'a făcut și în alte țări.

Pe terenul dreptului privat s'a procedat cu oarecare întârziere, din diverse motive. Era, în prim rând, o chestiune de metodă. Se susținea că, întrucât legile italiene aveau nevoie de anumite îmbunătățiri, nu puteau fi introduse în această stare în noile teritorii ci trebuiau revizuite, refăcute și atunci vor fi aplicate în tot Statul italian. Aceasta s'ar fi impus cu atât mai mult cu cât în provinciile desrobite erau unele norme de drept mai noi și mai bune. Se susținea astfel că *legile austriace sunt superioare celor italiene* și unii aveau și dorința de a introduce unele părți ale lor în toată Italia. Despre una din ele, în special, se spunea că este cu totul superioară și că trebuie să se facă din ea baza dreptului nou italian,

dacă nu se va introduce cu totul: este vorba de procedura civilă austriacă.

Acest punct de vedere a triumfat. Italia era, cum am spus, exemplul care se invoca și în alte părți: nu trebuie grăbită unificarea, trebuie a se face o nouă legislație mai bună, pentru tot Statul iar până atunci așteptăm, lăsând diferitele sisteme de legislație în vigoare în diversele părți ale țării.

Potrivit acestui punct de vedere s'a lucrat o serie de ani și cu rezultate apreciabile dar după un timp s'a văzut că nu se mai poate merge pe această cale.

De aceea au început să întrebuițeze *alt sistem, extinderea parțială a legislației Vechiului Regat*. Astfel la 6 August 1922 au fost extinse în provinciile noi Cartea II din codul de comerț relativ la comerțul maritim, la navigație și la legile conexe, la 21 Noembrie 1922 normele codului civil asupra majorității, la 7 Iunie 1923 rânduelile referitoare la cetățenie, la 22 Aprilie 1923 dispozițiile preliminare din codul civil; la 20 Martie 1924 normele referitoare la executarea hotărârilor streine, la 24 Septembrie 1923 și la 20 Martie 1924 dispozițiunile privitoare la familie, etc.

Așteptând reforma codurilor naționale și rezolvarea chestiunii dacă n'ar fi posibilă introducerea în legislația italiană a unor instituții din cea austriacă nu s'a mai aplicat procedura extinderii parțiale și în alte materii.

După zece ani dela Vittorio Veneto s'a constatat că această situație a devenit intolerabilă și s'a făcut unificarea în modul ce se va arăta mai jos.

Motivele sunt expuse într'un admirabil raport din care luăm aceste date, raport adresat Regelui pentru darea decretului de unificare și care este întocmit de Ministrul Justiției, distinsul juriconsult *Rocco* 1).

Afară de neajunsurile politice, întreruperea, pauza aceasta în procesul unificării, în așteptarea noilor coduri, a avut de efect că în zonele alogene făcea să supraviețuiască „*nostalgia autonomistică, acum absurdă*”.

Dispăruse apoi rațiunea principală, care îndreptăția starea de lucruri de până atunci.

La lumina unei experiențe prea lungi anumite concepții scolastice, răspândite altădată cu privire la *pretinsa superioritate a legislației austriace și la oportunitatea transplantării ei în așezămintele italiene* s'au dovedit complet false („... sulla pretesa superiorità della legislazione austriaca e sulla opportunità del suo trapianto nei patri ordinamenti si sono dimostrati completamente fallaci”).

Aceasta s'a adevărit chiar cu privire la dreptul procedural, care, după unii ar fi trebuit să constituie modelul dreptului italian de mâine (che, secondo alcuni, avrebbe dovuto costituire il tipo del nostro diritto di domani).

De altă parte s'a mai observat că anumite lipsuri în legislația austriacă, în materia contractelor, a cambiei, a falimentelor, a executării, etc. sunt o adevărată amenințare pentru credit în noile provincii și o pedică tot mai mare pentru raporturile comerciale între ele cu restul Regatului. Asta a făcut ca nevoia de unificare să fie și mai impusă și mai de neamânat.

S'a găsit, în 1928, că această nevoie nu mai poate fi satisfăcută prin procedeul de până atunci al ex-

1) *Gazzetta ufficiale del Regno d'Italia* 1928, No. 257.

tinderii parțiale, pentru că agrava și mai mult desordinea juridică în acele teritorii.

Nu se mai putea apoi ca unificarea să depindă de reforma în curs a codurilor pentru că acea reformă care e menită să consolideze opera istorică a regimului fascist (che devră consolidare l'opera storică del regime) cât mai curând nu poate să fie grăbită pentru motive streine de ea.

Un alt motiv al extinderii a fost că prin introducerea în provinciile anexate a codurilor în vigoare în Italia se face mai lesnicioasă trecerea succesivă la codurile viitoare, care sunt în curs de întocmire pentru că acestea nu vor schimba sistemul fundamental al tradiției legislative italiene. Eventualitatea unei a doua schimbări a sistemului după puțin timp, eventualitate care ar fi fost de temut când liniile reformei codurilor nu erau trase încă în mod suficient este socotită acum cu totul exclusă.

Oportunitatea extinderii a fost găsită și din acest punct de vedere „ca o îndrumare utilă către viitoarea reformă”.

Față de această situație, reexaminându-se în complexul ei problema legislativă în noile provincii, extinderea organică a legilor naționale în vigoare se prezintă nu numai politicește ca necesară și de neamânat după 10 ani dela anexiune ci și ca un act deosebit de prevedere pentru a solidariza economia acelor provincii cu economia restului Națiunii, în scopul de a întări creditul în acele ținuturi.

Cu toate acestea pentru a evita sau cel puțin pentru a produce o turburare cât mai mică prin trecerea dela vechea la noua legislație și pentru ca extinderea să nu fie absolută și mecanică au hotărât să păstreze în chip provizoriu unele instituții care sunt mai adânc înrădăcinate în conștiința juridică și în economia locală și care corespund cu orientarea reformei în curs a codurilor, în special regimul publicității proprietății, întemeiat pe cărțile funduare.

Pentru motive analoage și condus de cea mai mare echitate și moderație Ministrul de Justiție a propus și dispoziții transitorii, prin care s'au respectat cât mai mult posibil situațiunile juridice formate anterior.

Cu chipul acesta s'a ținut seamă de exigențele superioare politice ale unității legislative, de interesele efective ale nouilor provincii și de oportunitatea de a prepara terenul pentru viitoarea reformă a codurilor.

Acestea sunt motivele foarte bine sintetizate în raport, pentru a justifica unificarea.

* * *

Voiu arăta, pe scurt, cum s'a procedat.

Unificarea a fost făcută prin Decretul Regal No. 2825 din 4 Noembrie 1928 dat, după avizul Consiliului de Miniștri și în urma propunerii Primului Ministru și a Ministrului de Justiție.

În acest decret se prevede prin art. 1 că sunt extinse în teritoriile anexate Regatului Italiei și vor intra în vigoare dela 1 Iulie 1929: codul civil, codul comercial, codul de procedură civilă, cu excepția unor dispoziții de care se ocupă în textele următoare.

S'a extins apoi diferite legi și anume: 1) legea și regulamentul referitoare la competența împăciuitorilor, arbitrilor (conciliatori); 2) legea asupra notariatului și arhivelor notariale; 3) legea asupra

onorariilor procuratorilor legali și asupra patronatului înaintea judecătorilor; 4) decretul asupra patronatului gratuit și 5) dispozițiile relative la organizarea judecătorească cu legile și regulamentele complimentare privitoare la serviciile de cancelarie, depozite judiciare, etc.

S'a menționat în chip expres că aceste legi se extind în ceea ce privește părțile din ele, care n'au fost extinse prin alte dispoziții anterioare. Spre a se evita controversese, decretul după enumerarea acelor legi prevede că împreună cu codurile și legile arătate sunt extinse și regulamentele de aplicare și toate legile, care au modificat sau completat dispozițiunile codurilor și ale legilor indicate sau care se referă la materii care formează obiectul lor.

În raportul citat se arată că nu se poate da un index al acestor legi modificatoare și de completare, fără a creia anumite dificultăți; această operă delicată rămâne pe seama interpretului. Totuși menționează chiar în acest raport o serie de legi civile, comerciale și de procedură, care necontestat au acest caracter și trebuiesc socotite ca extinse.

Decretul prescrie la finele art. 1 că rămân ne-schimbate legile asupra vânatului și pescuitului, care fuseseră introduse în 1923 și 1925.

În articolele următoare (2—4) se enumeră excepțiunile la regula generală a extinderii.

În materie civilă este menținut sistemul cărților funduare până la noi dispoziții cu caracter general pentru publicitatea drepturilor asupra lucrurilor imobile. S'a prevăzut că printr'o normă specială se va procede la revizuirea legilor relative la cărțile funduare și la coordonarea dispozițiilor codului cu acele legi. Au fost de asemenea menținute cărțile funduare pentru căile ferate.

În materie comercială (art. 3) a fost păstrată în noile teritorii, de asemenea până la noi dispoziții pentru toată țara, legea asupra societăților cu garanție limitată și ordonanțele complimentare, întru cât nu li se va fi adus vreo derogare sau nu vor fi fost abrogate, după anexiune.

În privința publicității se vor observa rândurile cerute societăților anonime, cu o excepție pentru publicația în Buletinul Societăților. Drepturile procuraturii de Finanțe vor fi exercitate de Ministerul public.

Excepția pentru aceste societăți a fost făcută pentru că ele ar prezenta o garanție suficientă față de abuzul micilor societăți anonime și — afară de aceasta — s'a ținut seamă și de votul expres al Comisiunii pentru reforma codului de comerț.

În materie de procedură (art. 4) s'a menținut, până la o nouă dispoziție, organizarea Bursei din Triest și Camera arbitrală. Statutul acesteia, în ceea ce privește normele de procedură trebuie modificat în raport cu noua legislație, în termen de 3 luni dela promulgarea decretului de unificare; modificările vor fi supuse Ministrului de Justiție care e îndreptățit să stabilească norme transitorii.

S'a admis această excepție pentru că în timp de 50 ani, Camera arbitrală din Triest prin economia și simplitatea sa a dat foarte bune rezultate și pentru că se studiază în mod special la reforma legii asupra burselor de comerț.

Ținând seamă de complexitatea transformării legislative, care se operează prin acest decret și de imposibilitatea de a prevedea a priori anumite chestiuni la

care ar putea da loc s'a socotit necesar să se prevadă că *Ministrul de Justiție are dreptul, ca afară de cele prevăzute în decret, să dea și alte norme pentru aplicare codurilor și legilor*, putând să aducă și unele modificări în scopul acelei aplicări; el are și facultatea de coordonare a legilor rămase în vigoare cu noua legislație (art. 5).

Pentru a tăia orice discuție în privința *abrogării legilor anterioare* s'a înscris un text (art. 6) după care rămâne abrogată toată legislația anterioară asupra materiei, care forma obiectul nouilor legi, afară de dispozițiunile, care sunt menținute în vigoare în mod expres.

Au fost abrogate, totodată, modificările aduse legilor italiene, extinse mai înainte în provinciile anexate, modificări ce fuseseră făcute pentru a le pune de acord cu legislația de acolo.

Cum spune Ministrul în raport; „afară de dispozițiile expres menținute în vigoare” acest decret a abrogat toate legile anterioare, de drept privat și de procedură, iar în materie civilă, chiar și obiceiurile. Aceste dispozițiuni fundamentale coprinse în 6 articole formează Capitolul I al decretului-lege de unificare.

(Va urma)

Andrei Rădulescu

Consilier la Inalta Curte de Casație
Memburu al Academiei Române

JURISPRUDENȚA ROMANĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a

Audiența dela 2 Noembrie 1928

Președinția D-lui C. Chiseliță, consilier

Mihail Cumpănașu cu Ministerul Public

INTEROGATORIUL INCUPLATULUI.—NELUAREA ACESTUI INTEROGATORIU ÎN FATA INSTANTELOR PENALE. — DACĂ CONSTITUE O VIOLARE DE LEGE ȘI DACĂ POATE FORMA UN MOTIV DE CASARE.

—ART. 186 PROC. PENALĂ.

RECURENȚA ÎN CASARE.—CULPABILITATEA UNUI PREVENIT.—APRECIEREA ÎMPREJURĂRILOR DIN CARI REZULTĂ.—ATRIBUT SUVERAN AL INSTANȚEI DE FOND.

FURT.—GĂSIREA UNEI VITE DE PRIPAS.—PEDEAPSĂ.—ART. 308 ȘI 309 COD. PENAL.—ART. 59 AL. I DIN LEGEA POLIȚIEI RURALE

1. Intercatoriul inculpatului—deși uzitat—nefiind obligatoriu ci numai facultativ pentru instanță, urmează că neluarea acestui interogatoriu, fie înaintea primei instanțe, fie în instanța de apel, nu constituie nici o violare de lege, nici exces de putere, și ca atare nu poate forma nici baza unui motiv de casare.

2. Aprecierea împrejurărilor cauzei și convingerea despre culpabilitatea ori neculpabilitatea unui prevenit ce rezultă pentru judecătorii fondului din complexul probelor administrate, constituie un atribut pe care acești judecători îl pot exercita în mod suveran, fără cenzurare din partea Inaltei Curți de Casație, cu singura obligațiune legală de a arăta dovezile pe care s'a bazat spre a ajunge la culpabilitatea ori neculpabilitatea inculpatului.

3. Articolul 59 din legea poliției rurale socotind pe agentul infractor ca furt, fără a stabili din circumstanțele în care faptul a fost săvârșit o agravantă legală și fără a indica și textul după care să fie pedepsit, pedeapsa ce urmează a fi aplicată celui ce săvârșește delictul special prevăzut de acest articol, nu poate fi de cât acea cuvenită furtului simplu prevăzută de art. 308 cod. penal care sancționează în general furtul, iar nu cea prevăzută de art. 309 c. penal, de oarece acest text privește numai anumite fapte de furt care au fost — în mod expres — agravate de legiuitor din considerațiunea locului de pe care s'a săvârșit furtul.

No. 885. — Admis recursul făcut de Mihail Cumpănașu în contra sentinței No. 1263/928 a Trib. Dolj S. III-a în proces cu Ministerul Public.

S'au ascultat d-l avocat Dumitru Șoimu pentru recurent și d-l Procuror C. A. Căpățână în concluziuni.

Curtea deliberând,

Asupra recursului făcut de Mihail Cumpănașu, contra sentinței Nr. 1263/928 a Tribunalului Dolj s. III-a, prin care administrându-i-se în parte apelul declarat împotriva cărței de judecată Nr. 1614/927, a judecătoriei ocol. rural Segarcea — recurentul a fost condamnat la 1 lună închisoare corecțională, în baza art. 309 al. I c. p.

Văzând motivul I de casare întemeiat pe violarea art. 196 pr. pen. și exces de putere.

Având în vedere că, din examinarea sentinței supusă recursului se constată, în adevăr, că recurentul a lipsit la prima instanță; iar în apel, față fiind, n'a fost interogată, ci numai ascultat prin apărătorul său.

Considerând că formalitatea interogatorului constituind o măsură de instrucțiune, legea nu o impune sub pedeapsă de nulitate, nici în prima instanță, nici în apel.

Că reese aceasta — la prima instanță — din textul art. 186, proc. pen., care prevăzând, sub pedeapsă de nulitate, numai formalitatea publicității debaterilor, înscrisă în primul său alineat, nu indică nici o sancțiune neobservării diferitelor măsuri de instrucție înscrise în al 2-lea alineat, printre care figurează și interogatorul; iar în apel și mai clar din art. 205 proc. pen. care trimițând, — cu privire la ordinea și forma după care ministerul public, partea civilă și prevenitul vor fi ascultați — la art. 186 proc. pen. nu vorbește nimic despre interogator;

Că dar, interogatorul — deși uzitat — nefiind obligatoriu, ci numai facultativ pentru instanță, neinterogarea unui prevenit, fie înaintea primei instanțe, fie în instanța de apel, nu constituie nici o violare de lege, nici exces de putere și ca atare nici nu poate forma baza unui motiv de casare.

Că, de altfel, în instanța de apel, recurentul fiind față și apărătorul său, d-l avocat Predan, punând concluziuni în apărarea sa, dreptul de apărare a fost exercitat de recurent.

Că astfel fiind, acest motiv de casare este neîntemeiat.

Văzând motivul II de casare.

„Violarea art. 59 al. I al legii rurale. Denaturarea probelor.”

Având în vedere că prin acest motiv, recurentul tinde să critice modul cum instanțele de fond, au apreciat împrejurările cauzei, rezultând din probele administrate, pentru a conchide la stabilirea culpabilității recurentului, în delictul prevăzut de art. 59 legea poliției rurale.

Considerând că aprecierea împrejurărilor cauzei și convingerea despre culpabilitatea ori neculpabilitatea unui prevenit, ce rezultă, pentru judecătorii fondului, din complexul probelor administrate constituie un atribut, pe care acești judecători îl pot exercita, în mod suveran, fără cenzurarea din partea acestei Inalte Curți, cu singura obligațiune legală de a arăta dovezile pe care s'au bazat spre a ajunge la convingerea despre culpabilitatea ori neculpabilitatea inculpatului.

Considerând că, în cursul instanței de apel — neadministrându-se, de nici una din părți, administrarea vreunei alt probatoriu în afară de cele propuse și administrate în cursul primei instanțe, Tribunalul Dolj — adoptând în totul motivele de fapt și de drept din cartea de judecată, motivează că, din procesul verbal dresat de șeful postului de jandarmi Dranic, din instrucția urmată înaintea judelei de instrucție, cu ocazia primelor cercetări și din depunerile martorilor Gheorghe Petre, Marin Fl. Ciucă, Atanase Gugulescu și Oprea N. Popa, audiați înaintea judecăței, constată că recurentul gășind o vacă, pierdută de Dumitru I. Dragu, nu a dus-o și declarat-o la Primărie, ci a dus-o la el acasă, unde a ținut-o până în momentul în care reclamantul a aflat de urma vacii pierdute, când a ascuns-o, astfel că nu s'a mai aflat de ea.

Că, motivarea instanței de fond fiind — cu privire la stabilirea culpabilității recurentului în fapt, prevăzut de art. 59 l. poliției rurale — suficientă, motivul II de casare este neîntemeiat.

Văzând motivul III și IV de casare.

„Prin art. 59 legea poliției rurale se arată că se socotește ca furt cel ce contrariază art. respectiv. În art. 308 cod. pen., se pune principiul pedepsei: dela 15 zile la 2 ani și câteodată amendă dela 26—500 lei. Deci dacă acesta este textul de lege aplicabil nouă, atunci pedeapsa de 1 lună închisoare este greșit dată de oare ce nu se poate aplica art. 309 cod. pen.

IV. Violarea art. 309 al. 1 cod. pen. omisiune esențială, nemotivare.”

Considerând că faptul, reținut de ambele instanțe de fond, deci și prin sentința supusă recursului, în sarcina recurentului, constituie o infracțiune și anume aceea prevăzută de art. 59 legea poliției rurale, ale căror elemente constitutive le cuprinde.

Că acest text, socotind pe agentul infractor, ca furt fără a stabili din circumstanțele în care faptul a fost săvârșit o agravantă legală și fără a indica și textul (articolul) după care să fie pedepsit, pedeapsa ce urmează a fi aplicată celui ce săvârșește delictul special prevăzut de art. 59 legea poliției rurale, nu poate fi decât aceea cuvenită furtului simplu, prevăzut de art. 308 c. p., care sancționează în general furtul, iar nu cea prevăzută de art. 309 c. p. a cărui greșită aplicare s'a făcut de instanțele de fond, de oarece art. 309 c. p. privește numai anumite fapte de furt, cari au fost — în mod expres — agravate de legiuitor, din considerațiunea locului de pe care s'a săvârșit furtul.

Că, faptul imputat recurentului, fiind dar sancționabil în conformitate cu art. 308 c. p., urmează a vedea dacă pedeapsa de 1 lună închisoare dată de instanța de fond este ori nu față cu dispozițiunile art. 60 cod. pen. aplicat recurentului, justificată;

Considerând că, pedeapsa prescrisă de art. 308 cod. pen. este închisoarea dela 15 zile până la 2 ani și câte odată amenda dela 50 la 1000 lei.

Că, aceste pedepse fiind alternative iar nu cumulative, instanțele de fond, dorind a pronunța pedeapsa închisorii, atunci când constatând circumstanțe atenuante face aplicația art. 60 cod. pen., — nu pot da o pedeapsă decât sub mi-

nimum de 15 zile, prevăzută de lege, de oarece o pedeapsă mai mare ar putea da și fără aplicarea circumstanțelor atenuante.

Că așa fiind, în speță, pedeapsa dată recurentului de 1 lună de zile nu este — față cu dispozițiunile art. 60 c. p. aplicat în cauză — justificată și ca atare sentința supusă recursului este casabilă.

Că dar recursul fiind întemeiat, cată a fi admis, sentința casată dispunându-se trimiterea cauzei aceleiași instanțe, spre o nouă judecare.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN IAȘI, SECȚIUNEA II

Audiența dela 13 Decembrie 1928

Președinția D-lui Adam Bercea, consilier

Meer Gross cu Iosef Gross

ALIMENTE.—OBLIGAȚIA PĂRINȚILOR FAȚĂ DE COPIL.—CAUZA SĂRĂCIEI ACESTORA.—RAPORTUL COPILOR FAȚĂ DE PĂRINȚI.—ART. 185 COD. CIVIL.

Obligația părinților de a-și alimenta copiii, prevăzută de art. 185 c. civ., fiind o consecință a sentimentului de afecțiune care există prin legătura de sânge între părinți și copiii acestora, persistă chiar după majoratul copiilor, numai cu condiția, ca aceștia din urmă să nu fie în măsură de a-și agonisi prin munca lor cele necesare vieții de toate zilele, indiferent de cauza sărăciei, — fie că ea ar proveni din faptul că copilul care pretinde pensia și-a risipit averea ce primise dela tatăl său, fie că ar proveni din faptul că copilul se sustrage dela muncă, — și indiferent de purtarea pe care ar avea-o copilul față de părinte.

Jurnal No. 2930. — Divergență de opinie, în urma căreia completându-se curtea, s'a confirmat părerea minorității mai sus rezumată, prin decizia din 11 Ianuarie 1929 admitându-se numai în parte apelul lui Meer Gross în proces cu fiul său Iosef Gross.

Curtea, în urma deliberărei,

Rămânând în divergență de păreri:

D-nii consilieri Adam Bercea și Em. Dragomir de părerea de a se admite apelul pârâtului Meer Gross și a se respinge reclamația lui Iosef Gross pentru următoarele motive:

Având în vedere că legiuitorul regulamentând prin art. 185 c. civ. obligațiunea alimentară, a avut de sigur în vedere imposibilitatea în care s'ar găsi unii membrii ai familiei de a-și procura prin propria lor activitate mijloacele de subsistență.

Că astfel fiind, urmează că ori cât ar fi de bună situația materială a tatălui și a mamei, ei nu sunt ținuti a presta alimente copiilor lor de cât când aceștia se găsesc în neputință de a-și procura prin ei însuși cele necesare existenței.

Că, ori de câteori părintele a procurat fiului

său puțină exercițiului unei profesii utile, iar acesta refuză sau se sustrage de la muncă, ne justificând cu nimic aceasta, nu este locul ca justiția să-i acorde alimente.

Că, a decide altfel, ar însemna a atribui legiuitorului de a face din instituția alimentară, un mijloc de încurajare a parazitismului, ceiace este inadmisibil;

Având în vedere că urmează deci a examina în speță dacă reclamantul se găsește în neputința de a-și agonisi prin propria-i muncă mijloacele de subsistență în raport cu situațiunea ce o are în familie și societate.

Văzând că din dovezile administrate în cauză se constată că apelantul Meer Gross în solicițundinea de a da fiului său o instrucție serioasă, o educație și o cultură aleasă, și a-l pregăti astfel pentru o carieră care să-i permită a-și procura prin valorificarea muncii sale cele necesare existenței, l-a trimis încă de la vârsta de 7 ani la Berlin spre a-și face studiile și a-și lua diploma de Dr. jurist, punându-i la dispoziție mijloacele materiale în acest scop.

Că reclamantul Iosef Gros a stat la Berlin până la anul 1925 după ce-și luase diploma în Septembrie 1920 (interog. lui) revenind în țară însurat.

Că, deși părintele său a încercat prin toate mijloacele să-l stimuleze la muncă în direcția cunoștințelor pe care le căpătase prin studiile ce reclamantul pretinde că a făcut, punându-i la dispoziție suma de un milion lei, cum și locuința și mobila într'un apartament din Botoșani, totuși acesta s'a arătat refractar de a căuta ca prin propria-i muncă să-și câștige cele trebuitoare existenței, nu a făcut nici un efort în această direcțiune, ci comptând pe averea tatălui său, a cheltuit banii dați de acesta, pretinzându-i să continue a-i procura sumele necesare existenței lui și soției sale.

Că, Meer Gross văzând că reclamantul manifestă asemenea apucături parazitare, a început a diminua ajutorul bănesc ce-i dă, tocmai spre a-l determina la muncă și atunci reclamantul a încercat, fără a isbuti însă, să pună pe părintele său sub interdicție, pentru ca astfel să poată beneficia de averea acestuia, iar în urmă văzând că nu a putut a-și atinge acest scop, l-a acționat în judecată spre a-i plăti pensie alimentară.

Văzând din cele expuse că reclamantul nu justifică cu nimic că după întoarcerea în țară s'ar găsi în imposibilitate ca prin activitatea sa, să-și procure mijloacele de subsistență în raport cu situația socială a sa și a familiei sale.

Că, din potrivă reiese, că ou toată pregătirea și cu tot ajutorul dat de părintele său, dănuț nu

făcut nici o sfortare pentru a se valorifica, ci comptând pe averea părintelui său, a crezut că-i este îngăduit a trăi din larg pe seama acestei averi, fără a munci.

Că, obiecțiunea reclamantului că nu ar ști bine limba românească și că din cauza aceasta e în imposibilitate de a depune o activitate productivă, nu este serioasă, întrucât practica vieții dovedește că în țara aceasta străinii, necunoscători de limbă și obiceiuri, reușesc totuși să-și procure din belșug mijloace de existență.

Că, în asemenea împrejurări, apărând evident că, dacă reclamantul este în situațiunea de a nu dispune de mijloace pentru satisfacerea necesităților vieții, aceasta nu se datorește imposibilității de a-și crea asemenea mijloace, ci aversiunii ce are pentru o viață activă, și prin urmare nu e locul a se încuraja această tendință spre parazitism prin acordare de alimente.

Pentru considerațiunile expuse opinie pentru admiterea apelului lui Meer Gros, reformarea sentinței Tribunalului Botoșani No. 154 din 5 Aprilie 1927 și respingerea acțiunii formulată de reclamantul Iosef Gros.

* * *

D-l *Consilier Eugen Petit*, fiind de părere a se admite în parte apelul lui Meer Gros și a-l obliga pe acesta să plătească lui Iosef Gros câte opt mii lei pe lună alimente, pentru următoarele motive:

Văzând că Iosef Gros, din Botoșani, cere prin acțiunea de față ca tatăl său Meer Gros din acelaș oraș, să fie obligat a-i plăti o pensie alimentară, susținând fiul că întrucât a fost crescut din copilărie și până la maturitate în Germania, nu cunoaște în deajuns limba română spre a se putea hrăni prin munca lui.

Văzând că la această pretenție, părintul Meer Gros se opune pe motiv că dând o educație deosebită fiului său Iosef, pe care l'a ținut ani îndelungați la studii în Germania, acesta trebuie să-și câștige singur existența muncind, că mai mult încă, dăruind în ultimul timp suma de un milion lei fiului său pentru a întreprinde vreo afacere, acesta a risipit banii.

Având în vedere că obligația părinților de a-și alimenta copii prevăzută de art. 185 c. civ., consfințește un principiu de drept natural, fiind o consecință a sentimentului de afecțiune care există prin legătura de sânge între părinții și copiii acestora; că deci această obligație persistă chiar după majoratul copiilor, cu condiția esențială ca aceștia din urmă să nu fie în măsură de a-și agonisi prin munca lor cele necesare vieții de toate zilele.

Văzând că, după art. 208 c. civ., alimentele se dau în proporție cu trebuințele celui a cărui re-

clamă și cu starea materială a aceluia obligat a le plăti.

Că, de aci rezultă pe de o parte, că s'ar putea acorda alimente unui copil care are avut propriu sau care câștigă ceva muncind singur, atunci când însemnătatea averei părinților este în isbitoare disproporție cu veniturile modeste ale celui dintâi.

Pe de altă parte, legea prescriind că judecătorul trebuie să ție seamă de necesitățile creditorului de alimente și de mijloacele debitorului, urmează că acesta trebuie să alimenteze pe cel d'întâi ori care ar fi cauza sărăciei sale, chiar atunci când a risipit averea pe care i-a dat-o tatăl său și are cea mai nedemnă purtare față de dânsul.

Aceste principii fiind co. stante, în doctrină, ele înlătură din discuție pretenția formulată de către părinte că a dat un milion fiului său Iosef pentru a-l fructifica, că însă numitul a risipit banii și are față de dânsul o atitudine din cele mai jignitoare.

Căci tatăl a greșit de două ori, întâi încredințând fără măsuri de asigurare și control o atât de însemnată sumă de bani unui fiu risipitor și al doilea, neglijând educația morală a fiului său, căci numai un om fără educație poate avea față de părinți purtări lipsite de respect.

În aceasta din urmă privință, pârâțul Gross este departe de a fi în măsură să invoace în favoarea lui împrejurarea că și-a ținut fiul la studii, în Germania, de la cea mai fragedă vârstă.

Căci dacă necesitățile unei culturi alese, impun deseori părinților să-și trimită copiii la studii în străinătate, aceasta nu ar trebui să se întâmple decât pentru desăvârșirea instrucțiunii lor și după terminarea primelor școli din țară. Când însă părinții fac aceasta cu copiii încă din primii ani de învățătură, ei comit o greșală de sigur, căci micul elev crescând și dezvoltându-se în mijlocul unei alte nații (care nimic nu dovedește că este mai bună ca a noastră), cu temperament diferit, cu alte moravuri și altă limbă, devine de cele mai adeseori un înstrăinat de neamul și țara lui, unde nu mai poate trăi mulțumit când se întoarce după maturitate, se simte cu totul izolat, suferă el singur, făcând să sufere și pe cei care trăiesc în jurul lui.

Tatăl Meer Gross, om cu dare de mână (din certificatul No. 2103 1927 eliberat de Percepția I. Botoșani se vede că e proprietarul a 6 imobile impuse cu 83164 lei anual, iar din certificatul Percepției Circ. I. Banila Bucovina se vede că pentru moșia, pădurea, fabrica de spirt, clădirile și moara din acea comună a fost impusă cu suma de 581610 lei), trimițându-și fiul din cea mai fragedă vârstă într-o țară îndepărtată, prin culpa lui l'a înstrăinat în totul din România, în care odată devenit om avea să trăiască și să-și agoni-

sească existența, țara unde să vorbește o limbă pe care Iosef Gross nu o cunoaște, nu o poate cunoaște în deajuns după atâția ani de absență.

Că, mai mult încă, odată fiul trimis la studii în Germania, tatăl trebuia să se intereseze de modul cum își întrebuințează timpul acolo, ceiace nefăcând, vede astăzi, prea târziu, că el nu a putut obține diploma pentru desăvârșirea studiilor urmate cum pretinde însuși pârâțul care urmează să suporte urmările neglijenței sale.

Față cu raporturile neobicinuit de încordate între tată și fiu, care se văd din actele de la dosar și din modul cum a urmat desbaterile, și cum — pe lângă acestea fiul este căsătorit — puțința unei conveșturi este o imposibilitate, astfel că nu se poate primi oferta tatălui în această privință, astfel că suntem de părere că Meer Gross trebuie să plătească fiului său Iosef câte opt mii lei lunar, care adăugați la sumele pe care reclamantul dovedește că le câștigă din munca lui (Scrisoarea Soc. Metalurgia și Santierul Friederich Blaha et fii din 14 Ianuarie 1927) să-i dea puțință ca muncind să trăiască o viață modestă, la adăpost de grija celor strict necesare pentru existență.

Pentru aceste motive, Curtea, găsindu-să în divirgință de opinii, iar părțile nefiind față, pentru a se putea procedea la complectarea ei cu încă doi D-ni. Consilieri, pentru a se putea judeca și tranșa divirgința ivită, amână pricina.

Semnați: Adam Bercea, Eug. Petit, Em. Dragomir.

P. S. Prin deciziunea din 11 Ianuarie 1929, Curtea de Apel din Iași, (s. II.) compusă din d-nii consilieri: Cristea A. Gorgos, Adam Bercea, N. N. Gane, E. Volenti și E. Stănescu, tranșând divergența, a admis în parte acțiunea obligând pe Meer Gross să plătească fiului său I. Gross o pensiuine alimentară de întreținere de zece mii lei lunar.

D-l consilier Adam Bercea a rămas cu opinie separată.

TRIBUNALUL ILFOV, Secția I com.

Audiența dela 29 Noembrie 1928

Președinția d-lui M. Manolescu, judecător de ședință

Soc. anon. Banca Cerealiștilor cu Soc. Motocultura [Rein. L. 1]
SOCIETĂȚI ANONIME.— TRECEREA TUTUROR ACȚIUNILOR ÎN MĂINILE UNUI SINGUR ACȚIONAR. — DACĂ ATRAGE DIZOLVAREA SOCIETĂȚII.—ART. 96, 160 ȘI 191 AL. 6 COD. COM.

Trecerea tuturor acțiunilor unei societăți anonime, în mâinile unui singur acționar, nu poate atrage dizolvarea societății, de oare-ce nu numai că acest fapt nu intră în prevederile nici unui text de lege și nici nu este menționat în art. 191 cod com. printre cauzele legale

de dizoluțiune a societăților, dar încă nici nu se poate susține în drept că prin trecerea tuturor acțiunilor în mâinile unui singur acționar s'ar ridica posibilitatea societății de a funcționa și de a lua hotărâri prin organul reprezentativ al adunării generale, această împedicare temporară neputând aduce prin ea însăși dizolvarea societății, care ar continua de drept să funcționeze, atunci când aceleași acțiuni intrate în patrimoniul unui singur acționar ar fi din nou răspândite și puse în circulațiune.

No. . . Admisă cererea făcută de Soc. Anonimă Banca Cerealiștilor prin care face opoziție contra deciziei de dizolvare a Consiliului de Administrație al Societății Motocultura Rom.

Tribunalul,

Asupra cererii făcută de Societatea Anon. „Banca Cerealiștilor“ cu sediul în București str. R. Poincaré Nr. 1, prin reprezentanții săi legali cu petiția înreg. la Nr. 20922/928, în calitate de creditoare a Societății Anonime „Motocultura Română“ și prin care face opozițiune contra deciziei consiliului de Administrație al Societății Anonime „Motocultura Română“ din 18 Martie 1928, prin care s'a dispus dizolvarea acelei societăți și cere tot odată pe lângă avizarea parchetului pentru aplicarea penalităților a se constata nulitatea acelei decizii.

Având în vedere actele și lucrările cauzei cum și susținerile părților.

Considerând că potrivit art. 97 și 191 al. 6 cod. com. dizolvarea unei Societăți înainte de termenul stabilit în contract, trebuie să rezulte pentru societățile anonime dintr'o deciziune a Adunării Generale dată în conformitate cu prevederile art. 160 cod. com. sau al actului constitutiv și statutelor.

Considerând că, în speță, din Monitorul Oficial cu data de 20 Aprilie 1928, se constată că Societatea Motocultura Română a publicat o deciziune a Consiliului de Administrație prin care constatându-se că toate acțiunile Societății au intrat în posesiunea unui singur acționar, a D-lui P. Rioșanu, se hotărăște dizolvarea societății și trecerea totdeodată a întregului ei pasiv și activ asupra D-sale.

Că, astfel fiind, deciziunea de dizolvare nu numai că nu a fost luată de Adunarea Generală a Societății, în conformitate cu textele mai sus menționate, dar cauza pentru care Consiliul de Administrație a hotărât dizolvarea,— trecerea tuturor acțiunilor în posesiunea unui singur acționar—nu intră în prevederile nici unui text de lege și nici nu este menționată în art. 191 cod. com. printre cauzele legale de dizoluțiune a societăților.

Că, din acest punct de vedere, nu s'ar putea în drept susține că trecerea tuturor acțiunilor în mâinile unui singur acționar ar ridica posibilitatea Societății de a funcționa și de a lua hotărâri prin or-

ganul reprezentativ al Adunării Generale, această împedicare temporară neputând aduce prin ea însăși dizolvarea Societății care ar continua de drept să funcționeze atunci când aceleași acțiuni intrate în patrimoniul unui singur acționar ar fi din nou răspândite și puse în circulațiune.

Că, în asemenea situațiune găsindu-se societatea, patrimoniul ei administrat de un singur acționar cu drept de a numi administratori și cenzori, formează nediscutat punctul de sprijin al personalității ei juridice și totdeodată elementul patrimonial al subiectului de drept, element esențialmente constitutiv al societăților de capitaluri și spre deosebire de asociațiile de persoane.

Considerând că, dizolvarea Societății astfel cum a fost hotărâtă este de natură a leza interesele creditoarei reclamante, care se vede expusă a veni în concurs nu numai cu creditorii sociali dar și cu creditorii personali ai singurului acționar rămas în Societate.

Că astfel fiind, acțiunea de față este fondată și urmează a fi admisă ca atare.

Pentru aceste motive, redactate de D-l judecător M. Manolescu, admite cererea.

Semnați : *M. Manolescu, D. Gerola*

JURISPRUDENȚA STRAINĂ

Inșelăciune sau escrocherie.

(*Manopere frauduloase.—Cooperațiune.—Avocat*).

Dacă alegațiunile mincinoase sunt insuficiente pentru a constitui manoperile frauduloase specificate de art. 305 c. pen. (334 r.) nu este tot astfel când aceste alegațiuni mincinoase sunt împreunate cu cele exterioare sau cu o punere în scenă destinată a le da forță și credit.

Astfel este când, pentru a-și întări minciunile sale, prevenitul a avut recurs la intervenția unui terțiu, atunci chiar când acest terțiu nu a procurat decât o cooperațiune inconștientă.

... Atunci chiar când acest terțiu, mandatar al prevenitului, era un avocat a cărui situațiune era de natură a da prezintării unui bilanț fals forță și credit.

Cas. crim. fr. 15 Iunie 1928.

Gaz. Pal. 13 Iulie 1928

Administrația revistei roagă pe d-nii abonați în restanță a'i trimite cât mai neîntârziat costul abonamentului rămas neachitat.

Tabla de materii se trimite abonaților în curent cu plata abonamentului fără altă plată suplimentară.

Acei cari nu au primit-o, sunt rugați a ne înconștiința spre a li se trimite.